VAN DAM DATAPARTNERS

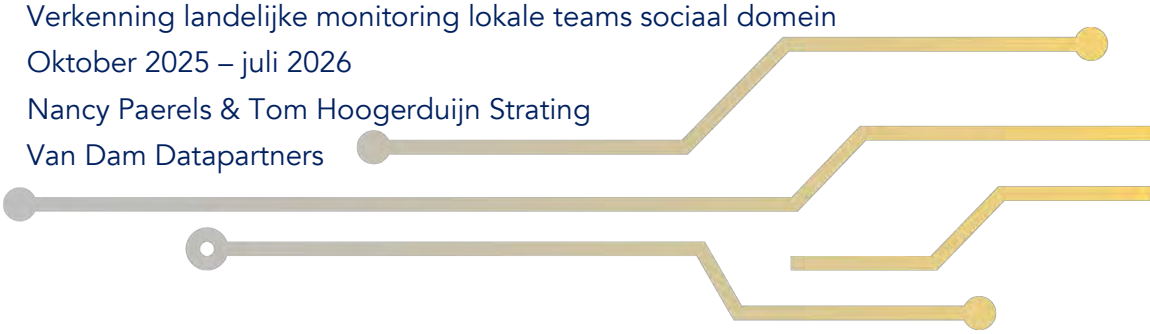
Op weg naar landelijk vergelijkbare beleidsinformatie

Een verkenning naar monitoring en registratie binnen lokale teams in het sociaal domein

Lokale teams spelen een belangrijke rol binnen het sociaal domein. Tegelijkertijd bestaan er verschillen in organisatie, opdracht en registratie, waardoor landelijke beleidsinformatie niet vanzelfsprekend vergelijkbaar is.

Deze verkenning brengt in beeld welke bouwstenen nodig zijn voor de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie over lokale teams. De verkenning heeft geleid tot een contextuitvraag, een concept-uitvraag voor cliënt- en ondersteuningsgegevens en een set werkbare conceptdefinities die gezamenlijk een eerste basis vormen voor verdere toetsing en doorontwikkeling.

Opdrachtgever:	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Projectnaam:	Verkenning landelijke monitoring lokale teams sociaal domein
Datum:	Oktober 2025 – juli 2026
Adviseurs:	Nancy Paerels & Tom Hoogerduijn Strating
Uitvoering:	Van Dam Datapartners

Maatschappelijk. Datagedreven.

Inhoudsopgave

Op weg naar landelijk vergelijkbare beleidsinformatie ..**Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.**

1. Managementsamenvatting 3

2. Achtergrond en onderzoeksvraag 5

3. Uitvoering van de verkenning 6

4. Bevindingen uit de verkenning 9

5. Keuzes voor landelijke beleidsinformatie 11

6. Opgeleverde bouwstenen 13

7. Conclusie en vervolg 15

Slot 16

Bijlagen

Bijlage A – Toetsingsdocument cliëntregistratie: conceptdefinities en registratievelden

Bijlage B – Contextuitvraag lokale teams

Bijlage C – Verantwoording werksessies en totstandkoming van de concept-uitvragen

1. Managementsamenvatting

In opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is een verkenning uitgevoerd naar de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie over lokale teams in het sociaal domein.

Lokale teams spelen een belangrijke rol in het ondersteunen van inwoners en in de beweging naar meer preventie, versterking van de sociale basis en passende ondersteuning dichtbij huis. Tegelijkertijd bestaat behoefte aan beter inzicht in de bijdrage van lokale teams aan deze maatschappelijke opgaven. Eerdere ervaringen laten zien dat landelijke beleidsinformatie hierover niet vanzelfsprekend tot stand komt. Lokale teams verschillen in organisatie, opdracht, registratie en uitvoering, waardoor gegevens niet zonder meer vergelijkbaar zijn. Deze diversiteit vormde het vertrekpunt van de verkenning.

De opdracht was daarom niet om een landelijke monitor te ontwikkelen, maar om te verkennen welke informatie nodig is voor landelijke beleidsinformatie en welke bouwstenen daarvoor kunnen worden ontwikkeld. Daarbij stond steeds de vraag centraal welke gegevens beleidsmatig relevant zijn, uitvoerbaar zijn voor lokale teams en voldoende vergelijkbaar kunnen worden gemaakt.

Om deze vraag te beantwoorden zijn concept-uitvragen ontwikkeld en vervolgens besproken met VWS, Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna CBS), Vereniging van Nederlandse Gemeenten (hierna VNG), de Associatie Wijkteams en lokale teams. De praktijkverkenning heeft geleid tot een beter inzicht in de gevolgen van verschillen tussen lokale teams voor landelijke beleidsinformatie. Niet de verschillen zelf waren nieuw, maar wel de concrete keuzes die nodig zijn om gegevens betekenisvol te kunnen interpreteren en vergelijken.

De verkenning laat zien dat landelijke beleidsinformatie alleen waarde heeft wanneer cijfers in hun context kunnen worden geplaatst. Daarom is gekozen voor een afzonderlijke contextuitvraag waarin kenmerken van lokale teams, zoals organisatievorm, wettelijke scope en positionering, worden vastgelegd. Deze contextinformatie is noodzakelijk om verschillen tussen lokale teams goed te kunnen duiden.

Daarnaast is verkend welke cliënt- en ondersteuningsgegevens voldoende eenduidig en uitvoerbaar zijn om op termijn landelijk uit te vragen. Daarbij is bewust gekozen voor een beperkte en proportionele gegevensuitvraag. Gedurende het traject zijn verschillende registratievelden vereenvoudigd of vervallen, omdat de beleidsmatige meerwaarde daarvan onvoldoende opwoog tegen de extra registratielast voor lokale teams.

Ook zijn werkbare conceptdefinities ontwikkeld voor kernbegrippen zoals dossierstart, ondersteuning, afsluiting en overdracht. Deze definities zijn geen landelijke standaard, maar vormen een eerste voorstel voor begrippen die voldoende herkenbaar zijn voor de praktijk én bruikbaar zijn voor landelijke beleidsinformatie.

Voor niet-dossiergebonden ondersteuning is verkend welke alternatieve vormen van beleidsinformatie mogelijk zijn. Daarbij is gekeken naar onder andere geaggregeerde gegevens en periodieke uitvragen. De verkenning laat zien dat hiervoor op dit moment nog geen breed toepasbare werkwijze beschikbaar is. Verdere ontwikkeling vraagt daarom om aanvullende keuzes over de gewenste informatiebehoefte en de wijze waarop deze het beste kan worden verzameld.

De verkenning heeft geleid tot drie concrete bouwstenen voor verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie:

- Een contextuitvraag voor lokale teams;
- Een concept-uitvraag voor cliënt- en ondersteuningsgegevens;
- Een set werkbare conceptdefinities.

Deze producten zijn gezamenlijk ontwikkeld op basis van de oorspronkelijke opdracht, de afstemming met landelijke partijen en de praktijkervaringen van lokale teams. Zij vormen geen eindresultaat, maar een gezamenlijk vertrekpunt voor verdere toetsing, besluitvorming en doorontwikkeling.

Met deze verkenning is een eerste stap gezet naar landelijke beleidsinformatie die recht doet aan zowel de informatiebehoefte van landelijke partijen als de uitvoeringspraktijk van lokale teams. Hiermee wordt invulling gegeven aan de oorspronkelijke opdracht: het ontwikkelen van een eerste werkbare basis voor landelijke beleidsinformatie over lokale teams, bestaande uit een contextuitvraag, concept-uitvragen en werkbare conceptdefinities waarop VWS, CBS en betrokken partijen gezamenlijk kunnen voortbouwen.

2. Achtergrond en onderzoeksvraag

Lokale teams spelen een steeds belangrijkere rol binnen het sociaal domein. Zij ondersteunen inwoners bij uiteenlopende hulp- en ondersteuningsvragen en dragen bij aan de beweging naar meer preventie, versterking van de sociale basis en passende ondersteuning zo dichtbij mogelijk. Om deze ontwikkeling te ondersteunen bestaat behoefte aan landelijke beleidsinformatie die inzicht geeft in de inzet en werking van lokale teams.

De ontwikkeling van lokale teams staat niet op zichzelf. Gemeenten hebben zich met het Richtinggevend Kader Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening gecommitteerd aan een gezamenlijke basis voor de inrichting en werkwijze van lokale teams. Daarnaast zijn in het Convenant Stevige Lokale Teams afspraken gemaakt tussen ministeries, gemeenten, brancheorganisaties, beroepsverenigingen en cliëntenorganisaties over de verdere versterking van lokale teams. Deze verkenning sluit aan op deze ontwikkelingen en richt zich specifiek op de informatie die nodig is om deze beweging ook op landelijk niveau te kunnen volgen.

Tegelijkertijd is bekend dat lokale teams onderling verschillen in onder meer organisatievorm, wettelijke scope, positionering en registratiepraktijk. Deze verschillen waren bij de start van de verkenning geen nieuwe constatering, maar vormden juist de aanleiding voor de opdracht. De centrale vraag was hoe binnen deze diversiteit toch kan worden gekomen tot beleidsinformatie die landelijk bruikbaar is, zonder de uitvoeringspraktijk van lokale teams uit het oog te verliezen.

Daarom is in deze verkenning onderzocht welke informatie relevant is voor landelijke beleidsinformatie, welke gegevens in de praktijk beschikbaar zijn en welke keuzes nodig zijn om te komen tot een proportionele en uitvoerbare gegevensuitvraag. Daarbij is niet gestreefd naar volledige uniformiteit, maar naar een werkbare basis die aansluit bij zowel de informatiebehoefte van landelijke partijen als de dagelijkse praktijk van lokale teams.

Onderzoeksvraag

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Welke informatie is nodig voor de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie over lokale teams en welke bouwstenen zijn nodig om te komen tot een uitvoerbare en betekenisvolle landelijke gegevensuitvraag?

Om deze vraag te beantwoorden zijn de volgende deelvragen gehanteerd:

- Welke kenmerken van lokale teams zijn noodzakelijk om landelijke gegevens goed te kunnen interpreteren?
- Welke cliënt- en ondersteuningsgegevens zijn beleidsmatig relevant en in de praktijk beschikbaar?
- Welke definities zijn geschikt om landelijke beleidsinformatie beter vergelijkbaar te maken?
- Welke onderdelen kunnen worden opgenomen in een eerste concept-uitvraag en welke onderwerpen vragen nog om verdere uitwerking?

Deze verkenning had nadrukkelijk niet tot doel een definitieve landelijke monitor of registratiestandaard te ontwikkelen. Het doel was om, in samenwerking met VWS, CBS, VNG, de Associatie Wijkteams en lokale teams, de bouwstenen te ontwikkelen die nodig zijn voor de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie.

3. Uitvoering van de verkenning

Deze verkenning is uitgevoerd in afstemming met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), de Associatie Wijkteams en lokale teams uit Nederland. VWS was opdrachtgever, terwijl CBS gedurende het traject een adviserende rol vervulde bij de ontwikkeling en toetsing van de concept-uitvragen Uitgangspunt was de oorspronkelijke opdracht: verkennen welke informatie nodig is voor de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie over lokale teams en het ontwikkelen van eerste bouwstenen voor een uitvoerbare gegevensuitvraag.

De verkenning is uitgevoerd als een iteratief ontwikkeltraject. Concepten zijn gedurende het traject ontwikkeld, besproken, getoetst en aangescherpt. Daarmee ontstond stap voor stap meer inzicht in welke gegevens beleidsmatig relevant zijn, welke informatie in de praktijk beschikbaar is en welke keuzes nodig zijn om te komen tot een werkbare en proportionele gegevensuitvraag.

3.1 Gefaseerde aanpak

De verkenning is uitgevoerd in verschillende fasen. In de eerste fase zijn, op basis van de oorspronkelijke opdracht, beschikbare documentatie, eerdere onderzoeken en bestaande registraties, eerste concept-uitvragen opgesteld. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen een contextuitvraag over lokale teams en een concept-uitvraag voor cliënt- en ondersteuningsgegevens. Daarnaast is een eerste set conceptdefinities opgesteld voor kernbegrippen die relevant zijn voor landelijke beleidsinformatie.

Deze eerste concepten zijn vervolgens besproken met vertegenwoordigers van VWS, CBS, VNG en de Associatie Wijkteams. Tijdens deze gesprekken werd duidelijk dat verdere verdieping nodig was om beter inzicht te krijgen in de verschillen tussen lokale teams en de gevolgen daarvan voor landelijke beleidsinformatie. Ook bleek dat schriftelijke consultatie alleen onvoldoende ruimte bood om de achterliggende betekenis van definities, registraties en uitvoeringspraktijken gezamenlijk te verkennen.
In gezamenlijk overleg is daarom gekozen voor een vervolgstap met werksessies waarin de concept-uitvragen en definities direct konden worden besproken met lokale teams.

3.2 Werksessies met lokale teams

De werksessies hadden als doel de concept-uitvragen en definities te toetsen aan de dagelijkse uitvoeringspraktijk van lokale teams. Daarbij is nadrukkelijk onderscheid gemaakt tussen de beleidsmatige informatiebehoefte van landelijke partijen en de wijze waarop lokale teams hun ondersteuning organiseren en registreren.

Tijdens de werksessies is onder meer verkend:

- Hoe lokale teams zijn georganiseerd en gepositioneerd;
- Welke cliënt- en dossiergegevens worden geregistreerd;
- Op welke momenten registraties plaatsvinden;
- Hoe kernbegrippen, zoals dossierstart, ondersteuning, overdracht en afsluiting, in de praktijk worden toegepast;
- Welke verschillen bestaan tussen registratiepraktijken;
- En welke gegevens voldoende beleidsmatig relevant én praktisch uitvoerbaar zijn voor een toekomstige landelijke gegevensuitvraag.

De werksessies waren nadrukkelijk bedoeld als gezamenlijke verkenning en toetsing. Het doel was niet om landelijke afspraken vast te stellen, maar om concepten te toetsen aan de praktijk en inzicht te krijgen in de afwegingen die nodig zijn voor verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie.

3.3 Betrokken partijen

Om de uitvoeringspraktijk zo goed mogelijk te vertegenwoordigen, zijn gesprekken en werksessies georganiseerd met zes lokale teams uit Nederland. Aan onderdelen van de verkenning hebben Delft Support, WIJ Eindhoven, Sociaal Team Houten, MEEVivenz, CJG Noord-Veluwe en Wijkteam Hoorn deelgenomen. Daarnaast zijn, via de Associatie Wijkteams, CBS en bestaande netwerken, aanvullende lokale teams betrokken bij de toetsing van het concept-uitvragen en definities.

Gedurende het traject heeft daarnaast periodieke afstemming plaatsgevonden met vertegenwoordigers van VWS, CBS, VNG en de Associatie Wijkteams. In deze overleggen zijn het concept-uitvragen, conceptdefinities en tussentijdse bevindingen besproken en aangescherpt. Daarbij is steeds gekeken naar de beleidsmatige informatiebehoefte, de uitvoerbaarheid voor lokale teams en de proportionaliteit van een toekomstige gegevensuitvraag.

Naast de gesprekken en werksessies zijn relevante inzichten uit bestaande onderzoeken, beschikbare documentatie en lopende landelijke ontwikkelingen betrokken bij de verdere uitwerking van de contextuitvraag, de cliënt- en ondersteuningsuitvraag en de conceptdefinities. Daarnaast is gebruikgemaakt van praktijkkennis binnen het netwerk van Van Dam Datapartners. Adviseurs met ervaring in de uitvoering en kwaliteitsontwikkeling binnen het sociaal domein hebben meegedacht over de werkbaarheid van de voorgestelde registratievelden en definities.

3.4 Van praktijkinzichten naar gemaakte keuzes

De opbrengsten uit de gesprekken, werksessies en afstemming met landelijke partijen zijn gedurende het traject verwerkt in de concept-uitvragen en de conceptdefinities.
Op basis van de praktijktoets zijn registratievelden aangepast, samengevoegd of vereenvoudigd. Tegelijkertijd bleek dat voor een goede interpretatie van landelijke beleidsinformatie aanvullende contextinformatie over lokale teams noodzakelijk is. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van een afzonderlijke contextuitvraag, waarin kenmerken zoals organisatievorm, positionering, wettelijke scope en schaalniveau worden vastgelegd.

Conform de oorspronkelijke opdracht is ook verkend op welke wijze informatie over niet-dossiergebonden ondersteuning kan bijdragen aan landelijke beleidsinformatie. Daarbij zijn verschillende richtingen besproken, zoals geaggregeerde gegevens en periodieke

uitvragen. De verkenning laat zien dat hiervoor verdere uitwerking nodig is voordat hierover landelijke afspraken kunnen worden gemaakt.

3.5 Opgeleverde producten

De verkenning heeft geleid tot een samenhangend geheel van producten dat gezamenlijk met de betrokken partijen is ontwikkeld:

- Een rapport met de bevindingen van de verkenning;
- Een contextuitvraag voor lokale teams;
- Een concept-uitvraag voor cliënt- en ondersteuningsgegevens;
- Een set werkbare conceptdefinities.

Ter ondersteuning van deze producten is een *afzonderlijke bijlage C* opgenomen waarin de opzet van de werksessies, de belangrijkste praktijkinzichten en de wijze waarop deze zijn verwerkt in de concept-uitvragen en conceptdefinities nader zijn beschreven. Hiermee wordt inzichtelijk gemaakt hoe de verschillende gesprekken en werksessies hebben bijgedragen aan de gemaakte keuzes binnen deze verkenning.

Deze producten vormen geen definitieve landelijke standaard of monitor, maar bieden een gezamenlijk vertrekpunt voor verdere toetsing, bestuurlijke afweging en doorontwikkeling van landelijke beleidsinformatie over lokale teams.

4. Bevindingen uit de verkenning

De werksessies en gesprekken met landelijke partijen en lokale teams hadden als doel om te verkennen welke informatie nodig is voor landelijke beleidsinformatie en welke keuzes daarvoor noodzakelijk zijn. Daarbij vormden de verschillen tussen lokale teams het vertrekpunt. Niet om deze verschillen weg te nemen, maar om inzicht te krijgen in welke verschillen van invloed zijn op de vergelijkbaarheid en interpretatie van landelijke gegevens.

De bevindingen in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op de uitgevoerde werksessies, gesprekken met landelijke partijen en de gezamenlijke toetsing van de concept-uitvragen en conceptdefinities. De opzet van de werksessies en een nadere toelichting op de praktijkinzichten zijn opgenomen in bijlage C.

4.1 Contextinformatie blijkt onmisbaar

Tijdens de verkenning werd duidelijk dat cijfers over cliënten en ondersteuning niet los kunnen worden gezien van de context waarin lokale teams werken.

Lokale teams verschillen onder andere in:

- Organisatievorm;
- Wettelijke taken;
- Positionering binnen de gemeente;
- Schaalniveau;
- Inrichting van de toegang;
- Samenwerking met andere organisaties.

Deze verschillen beïnvloeden de betekenis van geregistreerde gegevens. Eenzelfde aantal cliënten of ondersteuningstrajecten kan daardoor iets anders betekenen voor verschillende lokale teams. Alleen op basis van cliëntgegevens kunnen landelijke cijfers daarom onvoldoende worden geïnterpreteerd.

4.2 Registratiepraktijken verschillen tussen lokale teams

Uit de gesprekken bleek dat veel gegevens beschikbaar zijn, maar dat organisaties deze op verschillende manieren registreren.

Verschillen bestaan onder andere in:

- Het moment waarop een dossier start;
- Wanneer ondersteuning wordt geregistreerd;
- De betekenis van begrippen als afsluiting, overdracht en casusregie;
- De wijze waarop registratiesystemen zijn ingericht.

De verschillen blijken vooral voort te komen uit lokale werkprocessen en organisatorische keuzes, en niet uit een verschillende inhoudelijke uitvoering van ondersteuning.

4.3 Niet alle ondersteuning is op dezelfde manier meetbaar

Tijdens de verkenning is onderscheid gemaakt tussen dossiergebonden ondersteuning en ondersteuning die buiten formele dossiers plaatsvindt, zoals informatie en advies, preventieve activiteiten en inzet binnen de sociale basis.

Voor dossiergebonden ondersteuning blijken veel gegevens beschikbaar die zich lenen voor een landelijke gegevensuitvraag.

Voor niet-dossiergebonden ondersteuning ligt dit anders. Deze activiteiten worden door lokale teams op uiteenlopende manieren geregistreerd of soms helemaal niet vastgelegd. Hierdoor ontbreken op dit moment voldoende vergelijkbare gegevens voor landelijke beleidsinformatie.

Tijdens de verkenning zijn verschillende mogelijke richtingen verkend, waaronder:

- Geaggregeerde gegevens;
- Periodieke uitvragen;
- Kwalitatieve informatie.

Deze mogelijkheden bieden aanknopingspunten, maar vragen nog verdere uitwerking voordat zij kunnen worden toegepast binnen een landelijke informatievoorziening.

4.4 Uitvoerbaarheid en registratielast zijn belangrijke randvoorwaarden

In vrijwel alle gesprekken kwam naar voren dat de bruikbaarheid van landelijke beleidsinformatie niet alleen wordt bepaald door de gewenste informatie, maar ook door de uitvoerbaarheid voor lokale teams.

Gedurende de verkenning zijn verschillende registratievelden daarom aangepast, samengevoegd of geschrapt. Daarbij bleek dat niet iedere beleidsmatige informatievraag opweegt tegen de extra registratielast voor professionals.

De verkenning laat zien dat landelijke beleidsinformatie alleen kansrijk is wanneer de gegevensuitvraag:

- Aansluit bij de dagelijkse uitvoeringspraktijk;
- Uitvoerbaar is binnen bestaande registratiesystemen;
- Proportioneel is ten opzichte van de informatiebehoefte.

5. Keuzes voor landelijke beleidsinformatie

De verkenning laat zien dat landelijke beleidsinformatie over lokale teams mogelijk is, mits bewust wordt omgegaan met de verschillen tussen lokale teams. Op basis van de praktijkverkenning, de gesprekken met landelijke partijen en de toetsing van de concept-uitvragen zijn keuzes gemaakt die richting geven aan de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie.

Deze keuzes vormen geen definitieve landelijke standaard, maar een eerste werkbare basis voor verdere toetsing en doorontwikkeling.

5.1 Contextinformatie wordt een vast onderdeel van de gegevensuitvraag

Omdat uit de verkenning is gebleken dat verschillen tussen lokale teams van invloed zijn op de interpretatie van landelijke cijfers, is ervoor gekozen om naast cliënt- en ondersteuningsgegevens ook contextinformatie uit te vragen.

Met deze contextinformatie kunnen verschillen in organisatie, wettelijke taken en positionering worden meegenomen bij de interpretatie van landelijke beleidsinformatie. Hierdoor ontstaat een realistischer en beter vergelijkbaar beeld van de inzet van lokale teams.

5.2 Gekozen is voor werkbare conceptdefinities

De verkenning laat zien dat lokale teams vergelijkbare werkzaamheden uitvoeren, maar daarbij niet altijd dezelfde begrippen en registratiemomenten hanteren.

Daarom is niet gekozen voor volledige standaardisatie, maar voor een eerste set werkbare conceptdefinities. Deze sluiten zoveel mogelijk aan bij de uitvoeringspraktijk en bieden tegelijkertijd voldoende houvast om gegevens landelijk beter vergelijkbaar te maken.
De definities vormen een vertrekpunt voor verdere harmonisatie en kunnen in een vervolgfase verder worden getoetst en aangescherpt.

5.3 De gegevensuitvraag blijft beperkt en proportioneel

Tijdens de verkenning zijn verschillende registratievelden aangepast, vereenvoudigd of geschrapt.
Daarbij is steeds afgewogen of de beleidsmatige meerwaarde opweegt tegen de registratielast voor lokale teams. Alleen gegevens die bijdragen aan de landelijke informatiebehoefte én redelijk uitvoerbaar zijn in de praktijk, zijn opgenomen in de concept-uitvraag.

Hiermee wordt aangesloten bij het uitgangspunt dat landelijke beleidsinformatie ondersteunend moet zijn aan de praktijk en niet mag leiden tot onnodige administratieve lasten.

5.4 Voor niet-dossiergebonden ondersteuning is verdere uitwerking nodig

Voor dossiergebonden ondersteuning is een eerste werkbare concept-uitvraag ontwikkeld.

Voor niet-dossiergebonden ondersteuning is tijdens de verkenning onderzocht welke vormen van beleidsinformatie mogelijk zijn. Daarbij zijn onder andere geaggregeerde gegevens, periodieke uitvragen en kwalitatieve informatie verkend.

Deze mogelijkheden bieden aanknopingspunten, maar vragen nog nadere uitwerking. In een vervolgfase zal moeten worden bepaald welke vorm het beste aansluit bij de informatiebehoefte én uitvoerbaar is voor lokale teams.

5.5 De ontwikkelde bouwstenen vormen een gezamenlijk vertrekpunt

De verkenning heeft geleid tot een eerste samenhangende set bouwstenen voor landelijke beleidsinformatie:

- Een contextuitvraag voor lokale teams;
- Een concept-uitvraag voor cliënt- en ondersteuningsgegevens;
- Een set werkbare conceptdefinities.

Deze bouwstenen vormen geen eindproduct, maar een gezamenlijk vertrekpunt voor verdere besluitvorming, toetsing en doorontwikkeling door VWS, CBS en de betrokken partijen.

6. Opgeleverde bouwstenen

De verkenning heeft geleid tot een aantal concrete bouwstenen die invulling geven aan de oorspronkelijke opdracht: een contextuitvraag, een concept-uitvraag voor cliënt- en ondersteuningsgegevens en een set werkbare conceptdefinities. Deze bouwstenen zijn ontwikkeld in samenwerking met VWS, CBS, VNG, de Associatie Wijkteams en lokale teams en vormen gezamenlijk de basis voor de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie.

De bouwstenen vormen geen definitieve landelijke standaard, maar een eerste gezamenlijk vertrekpunt voor verdere toetsing, bestuurlijke besluitvorming en doorontwikkeling.

6.1 Contextuitvraag voor lokale teams

Tijdens de verkenning is een afzonderlijke contextuitvraag ontwikkeld waarin kenmerken van lokale teams worden vastgelegd die van invloed zijn op de interpretatie van landelijke beleidsinformatie.

De contextuitvraag bevat onder andere informatie over:

- De organisatievorm van het lokale team;
- De wettelijke taken en reikwijdte;
- De positionering binnen de gemeente;
- Het schaalniveau waarop het team werkzaam is.

Deze informatie kan worden gebruikt om verschillen tussen lokale teams te duiden en landelijke cijfers beter te interpreteren.

Vervolg

De contextuitvraag kan in een vervolgfase verder worden getoetst op uitvoerbaarheid, actualisatiefrequentie en definitieve inhoud.

6.2 Concept-uitvraag cliënt- en ondersteuningsgegevens

Daarnaast is een concept-uitvraag ontwikkeld voor cliënt- en ondersteuningsgegevens. Deze uitvraag bevat uitsluitend gegevens die tijdens de verkenning als beleidsmatig relevant én uitvoerbaar zijn beoordeeld. Gedurende het traject zijn verschillende registratievelden aangepast, vereenvoudigd of vervallen op basis van de praktijktoets.

De concept-uitvraag vormt een eerste voorstel dat in een volgende fase breder kan worden getoetst bij lokale teams.

Vervolg

Na bestuurlijke besluitvorming kan de concept-uitvraag verder worden gevalideerd en waar nodig worden aangepast.

6.3 Werkbare conceptdefinities

Voor de belangrijkste begrippen binnen de gegevensuitvraag zijn werkbare conceptdefinities opgesteld.

De definities bieden een gezamenlijk uitgangspunt voor begrippen zoals:

- Dossierstart;
- Ondersteuning;
- Overdracht;
- Afsluiting;
- Casusregie.

De definities sluiten zoveel mogelijk aan bij de uitvoeringspraktijk van lokale teams en ondersteunen een meer eenduidige interpretatie van landelijke gegevens.

Vervolg

De definities kunnen in een vervolgfase verder worden aangescherpt en waar nodig worden vastgesteld als landelijke werkafspraken.

6.4 Stappen voor de vervolgfase

De verkenning laat zien dat een aantal onderwerpen verdere uitwerking vraagt voordat landelijke implementatie mogelijk is.

Daarbij gaat het onder andere om:

- De verdere uitwerking van beleidsinformatie over niet-dossiergebonden ondersteuning;
- De definitieve inrichting van de contextuitvraag;
- De verdere toetsing van de concept-uitvraag bij een bredere groep lokale teams;
- De doorontwikkeling en harmonisatie van de conceptdefinities;
- Bestuurlijke besluitvorming over de definitieve gegevensuitvraag.

De in deze verkenning ontwikkelde bouwstenen bieden hiervoor een inhoudelijke basis waarop VWS, CBS en de betrokken partijen gezamenlijk kunnen voortbouwen.

7. Conclusie en vervolg

Deze verkenning had als doel om inzicht te krijgen in welke informatie nodig is voor de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie over lokale teams en welke bouwstenen daarvoor nodig zijn.

De verkenning laat zien dat landelijke beleidsinformatie over lokale teams mogelijk is, maar dat dit vraagt om een zorgvuldige balans tussen vergelijkbaarheid, uitvoerbaarheid en beleidsmatige relevantie. Verschillen in organisatie, opdracht, positionering en registratiepraktijk maken duidelijk dat cliënt- en ondersteuningsgegevens niet los kunnen worden gezien van de context waarin zij ontstaan. Om landelijke cijfers goed te kunnen interpreteren, is contextinformatie daarom onmisbaar.

Daarnaast blijkt dat een beperkte en proportionele gegevensuitvraag beter aansluit bij de uitvoeringspraktijk van lokale teams dan een uitgebreide registratie. Door gedurende de

verkenning samen met landelijke partijen en lokale teams concept-uitvragen en definities te ontwikkelen en te toetsen, is een eerste werkbare basis ontstaan voor de verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie.

De verkenning heeft geleid tot drie concrete bouwstenen:

- Een contextuitvraag voor lokale teams;
- Een concept-uitvraag voor cliënt- en ondersteuningsgegevens;
- Een set werkbare conceptdefinities.

Deze bouwstenen vormen geen definitieve landelijke standaard, maar een gezamenlijk vertrekpunt voor de volgende fase. Verdere toetsing, bestuurlijke besluitvorming en doorontwikkeling zijn nodig om te komen tot een landelijke gegevensuitvraag die zowel bruikbaar is voor beleidsontwikkeling als uitvoerbaar is voor lokale teams.

Met deze verkenning is een belangrijke eerste stap gezet naar landelijke beleidsinformatie die beter recht doet aan de diversiteit van lokale teams, terwijl tegelijkertijd wordt gewerkt aan meer vergelijkbare en betekenisvolle beleidsinformatie voor landelijke partijen.

Slot

Deze verkenning vormt geen eindpunt, maar een gezamenlijk vertrekpunt. De ontwikkelde bouwstenen bieden een solide basis om de landelijke beleidsinformatie over lokale teams stapsgewijs verder te ontwikkelen. Door ook in het vervolg samen te blijven werken aan uitvoerbare, proportionele en betekenisvolle informatievoorziening, kan worden toegewerkt naar beleidsinformatie die zowel de landelijke informatiebehoefte ondersteunt als aansluit bij de dagelijkse praktijk van lokale teams.

De resultaten van deze verkenning bieden daarmee een inhoudelijke basis voor de verdere samenwerking tussen VWS, CBS, VNG, de Associatie Wijkteams en lokale teams bij de ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie.

BIJLAGE A
Toetsingsdocument cliëntregistratie- conceptdefinities en registratievelden

Deze bijlage bevat een toetsingsdocument voor de voorgenomen registratie van cliënt- en dossiergegevens door lokale teams. De opgenomen registratievelden, definities en categorieën zijn niet vastgesteld, maar ontwikkeld als conceptvoorstellen die binnen deze verkenning zijn uitgewerkt en getoetst op herkenbaarheid, duidelijkheid en uitvoerbaarheid.

Het document is opgebouwd uit drie onderdelen:

- Cliënt- en dossiergegevens;
- Domeinen van de zorgvraag;
- Redenen voor beëindiging van een dossier.

De inhoud van dit document is tot stand gekomen op basis van verschillende bronnen. Tijdens werksessies en praktijkgesprekken met lokale teams is verkend welke gegevens worden geregistreerd, welke definities worden gehanteerd en welke verschillen bestaan in de uitvoeringspraktijk. Daarnaast zijn beleidsmatige informatiebehoeften besproken met VWS en CBS. Ook zijn ervaringen vanuit het netwerk van Van Dam Datapartners betrokken, waaronder inzichten van professionals die werkzaam zijn binnen uitvoering, kwaliteit en informatievoorziening in het sociaal domein.
Gedurende het traject werd zichtbaar dat lokale teams vergelijkbare begrippen gebruiken, maar deze niet altijd op dezelfde manier interpreteren of registreren. Met name rondom begrippen als dossierstart, ondersteuning, afsluiting, overdracht en regievoering bleken verschillen te bestaan tussen organisaties en registratiesystemen. Daardoor bleek dat verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie niet alleen vraagt om een gegevensuitvraag, maar ook om meer gezamenlijke duiding van definities.

De in deze bijlage opgenomen voorstellen moeten daarom worden gezien als een eerste werkbare basis voor verdere toetsing en doorontwikkeling. Het doel van deze toetsing is om inzicht te krijgen in de mate waarin de voorgestelde registratievelden, definities en categorieën aansluiten bij de dagelijkse praktijk van lokale teams.

1. Cliënt- en dossiergegevens

Onderstaande tabel bevat de voorgestelde registratievelden voor cliëntidentificatie, dossierverloop, ondersteuning en verwijzingen binnen het lokale team.

De categorieën bij *Inzet lokaal team*, *Gestart met crisis* en *Verwijzing naar derde* zijn ontwikkeld op basis van input uit werksessies met lokale teams en vervolgens besproken met VWS en CBS. Daarbij is bewust gekozen voor een beperkte mate van detail, zodat de indeling herkenbaar blijft voor verschillende typen lokale teams en uitvoerbaar is binnen uiteenlopende registratiesystemen. Om die reden is bijvoorbeeld niet gekozen voor verdere uitsplitsingen binnen de sociale basis.

De definities rondom het begin en einde van ondersteuning en dossiers vroegen tijdens de werksessies om extra aandacht. Lokale teams bleken hierbij verschillende werkwijzen te hanteren. Zo registreren sommige organisaties vanaf het eerste contactmoment, terwijl andere organisaties pas registreren wanneer daadwerkelijk ondersteuning wordt ingezet. Ook rondom afsluiting en overdracht bleken verschillende interpretaties te bestaan.

Op basis van deze bevindingen zijn conceptdefinities uitgewerkt die enerzijds ruimte laten voor verschillen in de huidige registratiepraktijk en anderzijds bijdragen aan meer vergelijkbaarheid van gegevens in de toekomst. Deze definities zijn gedurende het traject besproken met lokale teams, VWS en CBS en vormen een eerste voorstel voor verdere harmonisatie.

1. Toetsvraag

Zijn de voorgestelde registratievelden, definities en categorieën voor cliënt- en dossiergegevens herkenbaar, duidelijk en werkbaar binnen de praktijk van uw lokale team?

Veld	Type/ Formaat	Toegestane waarden/ Toelichting	Passend? Ja / Nee
CLIENT			
BSN	Numeriek (9 cijfers)	*Uniek Burgerservicenummer*	Ja / Nee
Dossiernummer	Alfanumeriek	*Uniek identificerend nummer gekoppeld aan het ondersteuningsdossier*	Ja / Nee
DOSSIER			
Begin beoogde zorg	Datum (DD-MM-JJJJ)	De datum waarop is afgesproken of vastgesteld dat ondersteuning vanuit het	Ja / Nee

		lokale team of een ketenpartner zal starten.	
Begin werkelijke zorg	Datum (DD-MM-JJJJ)	De datum waarop daadwerkelijk gestart wordt met inhoudelijke ondersteuning aan de cliënt.	Ja / Nee
Eind beoogde zorg	Datum (DD-MM-JJJJ)	De datum waarop volgens planning of afspraak de ondersteuning zou eindigen.	Ja / Nee
Eind werkelijke zorg	Datum (DD-MM-JJJJ)	De datum waarop de inhoudelijke ondersteuning feitelijk is beëindigd.	Ja / Nee
Gestart met crisis *Is de ondersteuning gestart naar aanleiding van een acute of crisissituatie die direct handelen noodzakelijk maakte?*	Keuzelijst	*Ja / Nee*	Ja / Nee
Inzet lokaal team	Keuzelijst	**Categorie** / **Definitie** Informatie en advies: Kortdurend contact gericht op vraagverheldering of advies zonder vervolgondersteuning Kortdurende ondersteuning: Tijdelijke ondersteuning met beperkte inzet vanuit het lokaal team Intensieve ondersteuning: Meerdere ondersteuningsmomenten en/of actieve regie vanuit het lokaal team Doorverwijzing met regie: Overdracht naar andere partij waarbij lokaal team betrokken blijft bij afstemming of regie	Ja / Nee

Verwijzing naar derde	Keuzelijst	**Categorie** Doorverwijzing maatwerk Doorverwijzing sociale basis Overdracht regie Activering eigen netwerk	**Voorstel** Verwijzing naar specialistische of maatwerkvoorziening Verwijzing naar vrij toegankelijke ondersteuning of voorzieningen Ondersteuning wordt overgenomen door andere organisatie of wettelijke partij Ondersteuning vanuit familie, netwerk of informele steun wordt ingezet	Ja / Nee

2. Domeinen van de zorgvraag

In veel ondersteuningsvragen spelen meerdere levensdomeinen tegelijkertijd een rol. De voorgestelde indeling is daarom niet bedoeld om iedere situatie volledig eenduidig af te bakenen, maar om de primaire of dominante ondersteuningsvraag te kunnen duiden en onderscheid te maken tussen verschillende typen problematiek en ondersteuningsbehoeften.

Om de afbakening tussen de domeinen te verduidelijken, is per domein een korte inhoudelijke toelichting opgenomen. Daarnaast zijn voorbeelden toegevoegd om de toepasbaarheid in de praktijk te ondersteunen.
Tijdens de verkenning is eerst onderzocht in hoeverre lokale teams al werken met bestaande registraties van zorgvragen, leefgebieden of domeinen. Uit de gesprekken bleek dat veel teams gebruikmaken van overkoepelende domeinen, maar dat deze in de praktijk niet altijd voldoende onderscheidend zijn voor beleidsinformatie.
In een eerdere verkenning is daarom gewerkt met een uitgebreidere set onderliggende categorieën. Tijdens de werksessies met lokale teams bleek echter dat een dergelijke detaillering niet altijd goed aansluit bij de praktijk. Verschillen in registratiesystemen, werkwijzen, taakopvattingen, inkoopstructuren en bekostigingsvormen maken een fijnmazige classificatie lastig toepasbaar en minder goed vergelijkbaar.

Lokale teams gaven tijdens de sessies aan dat een indeling op hoofddomeinen, gebaseerd op de aard van de ondersteuningsvraag, beter aansluit bij de dagelijkse praktijk. Op basis van deze input is gekozen voor een beperkt aantal overkoepelende domeinen. De

inhoudelijke toelichtingen en voorbeelden zijn vervolgens uitgewerkt om de interpretatie van de domeinen verder te ondersteunen en de toetsing te vergemakkelijken.

Deze domeinindeling moet worden gezien als een eerste werkbaar voorstel dat binnen deze verkenning is ontwikkeld. De toetsing richt zich nadrukkelijk op de vraag in hoeverre de voorgestelde domeinen, toelichtingen en voorbeelden in de praktijk voldoende herkenbaar, onderscheidend en toepasbaar zijn.

Toetsvraag
Is deze indeling in domeinen, inclusief de opgenomen toelichting en voorbeelden, voor jullie herkenbaar, duidelijk en voldoende onderscheidend binnen de praktijk van het lokale team?

Domein	Duidende voorbeelden/ Toelichting	Passend? Ja / Nee
Opvoeding, Ontwikkeling & Jeugd	Voorbeelden en nadere duiding binnen dit domein.	Ja / Nee
Opvoedondersteuning	Ondersteuning gericht op opvoedvaardigheden, opvoedvragen en het versterken van de opvoedsituatie.	Ja / Nee
Ontwikkelingsproblemen	Vragen of problemen rond cognitieve, sociale, emotionele of lichamelijke ontwikkeling van jeugdigen.	Ja / Nee
Veiligheid en bescherming	Situaties waarin de veiligheid van het kind of gezin onder druk staat en bescherming of interventie nodig is.	Ja / Nee
School en leren	Ondersteuningsvragen die samenhangen met onderwijsdeelname, leerproblemen, schoolverzuim of schooluitval.	Ja / Nee
Gezondheid en GGZ-jeugd	Vragen rond lichamelijke gezondheid, psychische klachten en geestelijke gezondheidszorg bij jeugdigen.	Ja / Nee
Gezinsproblematiek	Brede problemen binnen het gezinssysteem die invloed hebben op het functioneren van gezinsleden en de opvoedsituatie.	Ja / Nee
Zelfredzaamheid & Wonen	Voorbeelden en nadere duiding binnen dit domein. Gericht op functioneren in het dagelijks leven en zelfstandig wonen.	Ja / Nee
Huishouden en dagelijkse structuur	Ondersteuningsvragen bij het organiseren van het dagelijks leven, het huishouden en een stabiel dagritme.	Ja / Nee

Wonen en leefomgeving	Vragen en problemen die samenhangen met huisvesting, woonomstandigheden en de directe leefomgeving.	Ja / Nee
Mobiliteit en vervoer	Belemmeringen in verplaatsing of bereikbaarheid die het dagelijks functioneren of participeren beperken.	Ja / Nee
Financiën en administratie	Ondersteuningsvragen rond financiële redzaamheid, administratie, betalingsachterstanden en overzicht in de huishoudfinanciën.	Ja / Nee
Psychische gezondheid volwassenen	Vragen en problemen rond psychisch functioneren en geestelijke gezondheid van volwassenen.	Ja / Nee
Lichamelijke gezondheid en beperkingen	Ondersteuningsvragen die samenhangen met lichamelijke gezondheid, beperkingen en de gevolgen daarvan voor het dagelijks leven.	Ja / Nee
Veiligheid en overlast	Situaties waarin onveiligheid, verstoring of overlast in de directe leefomgeving een rol speelt in de ondersteuningsvraag.	Ja / Nee
Participatie & Meedoen	Voorbeelden en nadere duiding binnen dit domein. Gericht op deelname aan onderwijs, werk en maatschappij.	Ja / Nee
Werk en arbeidsparticipatie	Vragen en problemen rond werk, toegang tot arbeid en duurzame deelname aan betaald of onbetaald werk.	Ja / Nee
Dagbesteding en activering	Ondersteuningsvragen gericht op zinvolle dag invulling, activering en maatschappelijke betrokkenheid.	Ja / Nee
Opleiding en scholing	Vragen en problemen die samenhangen met toegang tot, deelname aan of afronding van opleiding en scholing.	Ja / Nee
Maatschappelijke participatie	Ondersteuningsvragen rond deelname aan de samenleving, sociale rollen en het actief meedoen in de gemeenschap.	Ja / Nee

Inkomen en uitkeringen	Vragen en problemen rond bestaanszekerheid, inkomen en toegang tot of behoud van uitkeringen.	Ja / Nee
Sociaal Netwerk & Relaties	Voorbeelden en nadere duiding binnen dit domein. Gericht op informele steun, sociale relaties en netwerkversterking	Ja / Nee
Ontbrekend of overbelast netwerk	Situaties waarin steun uit het sociale netwerk ontbreekt, beperkt beschikbaar is of de draagkracht van het netwerk onder druk staat.	Ja / Nee
Versterken van het netwerk	Ondersteuning gericht op het uitbreiden, activeren of beter benutten van informele steun en sociale contacten.	Ja / Nee
Conflicten en relatieproblemen	Vragen en problemen die samenhangen met spanningen, conflicten of verstoorde relaties binnen het gezin of sociale netwerk.	Ja / Nee
Sociale vaardigheden en contacten	Ondersteuningsvragen waarbij het aangaan, onderhouden of herstellen van sociale contacten en vaardigheden centraal staat.	Ja / Nee
Maatschappelijke Veiligheid & Stabiliteit	Voorbeelden en nadere duiding binnen dit domein.	Ja / Nee
Crisis en acute problematiek	Situaties waarin sprake is van acute ontregeling, crisis of onmiddellijke noodzaak tot ingrijpen.	Ja / Nee
Justitie en gedrag	Vragen en problemen waarbij gedragsvraagstukken, normoverschrijding of contact met justitie een rol spelen.	Ja / Nee
Verslaving en overlast	Situaties waarin middelengebruik, afhankelijkheid of daarmee samenhangende overlast een rol speelt in de ondersteuningsvraag.	Ja / Nee
Veiligheid en leefbaarheid	Vragen en problemen die voortkomen uit spanningen, onveiligheid of verstoring in de buurt of directe leefomgeving.	Ja / Nee

3. Reden beëindigen dossier

Bij de afsluiting van een dossier wordt geregistreerd wat de belangrijkste reden is voor het beëindigen van de ondersteuning. De voorgestelde categorieën zijn bedoeld als onderling uitsluitende opties, zodat per dossier één primaire beëindigingsreden kan worden vastgelegd.

Tijdens de werksessies bleek dat lokale teams op verschillende manieren omgaan met het registreren van dossierafsluitingen. Daarbij worden uiteenlopende termen gebruikt voor vergelijkbare situaties, zoals het behalen van doelen, overdracht naar een andere organisatie, beëindiging op verzoek van de inwoner of het wegvallen van contact.

Lokale teams gaven aan dat een beperkte en herkenbare set categorieën beter aansluit bij de uitvoeringspraktijk dan een uitgebreide lijst met gedetailleerde afsluitredenen. Tegelijkertijd werd door VWS en CBS benadrukt dat voldoende onderscheid nodig is om landelijke beleidsinformatie te kunnen ontwikkelen en interpreteren.

Op basis van deze gesprekken is gekozen voor een compacte indeling die enerzijds herkenbaar en werkbaar is voor lokale teams en anderzijds voldoende onderscheid biedt voor toekomstige beleidsinformatie.
De voorgestelde categorieën moeten worden gezien als een eerste werkbaar voorstel dat binnen deze verkenning is ontwikkeld en nog verdere toetsing vraagt op herkenbaarheid, eenduidigheid en toepasbaarheid.

Toetsvraag

Zijn deze categorieën voor beëindiging van een dossier herkenbaar, duidelijk, onderling onderscheidend en toepasbaar binnen de praktijk van uw lokale team?

Code	Reden	Toelichting	Passend? Ja / Nee
1	Afgerond	Ondersteuning inhoudelijk afgerond; doelen behaald of hulpvraag vervallen	Ja / Nee
2	Overdracht Wmo	Ondersteuning wordt voortgezet vanuit een andere wettelijke of organisatorische context. Oorspronkelijk dossier sluit	Ja / Nee
3	Overdracht Jeugdwet	Ondersteuning wordt voortgezet vanuit een andere wettelijke of organisatorische context. Oorspronkelijk dossier sluit	Ja / Nee

4	Overdracht Wlz	Ondersteuning wordt voortgezet vanuit een andere wettelijke of organisatorische context. Oorspronkelijk dossier sluit	Ja / Nee
5	Overdracht Zvw (structureel)	Ondersteuning wordt voortgezet vanuit een andere wettelijke of organisatorische context. Oorspronkelijk dossier sluit Let op: tijdelijke zorgstop valt hier niet onder.	Ja / Nee
6	Verhuizing (structurele overdracht)	Regie gaat structureel over naar een andere gemeente.	Ja / Nee
7	Cliënt stopt met ondersteuning	Cliënt beëindigt de ondersteuning op eigen initiatief	Ja / Nee
8.	Voortijdig beëindigd/ cliënt uit beeld	Ondersteuning stopt doordat geen contact meer mogelijk is of cliënt niet meer bereikbaar/betrokken is	Ja/Nee
9.	Anders	Overlijden, administratieve fout, uitzonderlijke justitiële situaties	Ja / Nee

BIJLAGE B - Contextuitvraag lokale teams

Toelichting

Deze bijlage bevat de conceptuele contextuitvraag voor lokale teams die binnen deze verkenning is ontwikkeld. De uitvraag heeft als doel om meer inzicht te verkrijgen in de diversiteit van lokale teams en de context waarbinnen toekomstige beleidsinformatie moet worden geïnterpreteerd.

Tijdens de verkenning werd zichtbaar dat verschillen in organisatievorm, wettelijke scope, positionering en registratiewijze directe invloed kunnen hebben op de betekenis van gegevens. Om landelijke beleidsinformatie goed te kunnen duiden, is daarom niet alleen informatie nodig over cliënten en ondersteuning, maar ook over de kenmerken van lokale teams zelf.

De voorgestelde uitvraag is ontwikkeld op basis van:

- De oorspronkelijke informatiebehoefte vanuit VWS en CBS;

- Gesprekken met VNG en de Associatie Wijkteams;
- Werksessies met lokale teams;
- En eerdere inzichten uit onderzoek naar beleidsinformatie over lokale teams.

De uitvraag moet worden gezien als een eerste werkbaar voorstel dat verdere toetsing en doorontwikkeling vraagt.

Onderdeel 1. Algemene gegevens lokale teams

Variabele	Toelichting
Gemeente	Naam van de gemeente waarbinnen het lokale team actief is.
Naam lokaal team	De naam of aanduiding van het lokale team.
FTE lokaal team	Het aantal medewerkers uitgedrukt in fte dat werkzaam is binnen het lokale team.
Contactgegevens	Contactpersoon ten behoeve van eventuele vervolgvragen over de uitvraag.

Onderdeel 2. Omvang van het bereik

Variabele	Toelichting
Cliënten Jeugdwet	Unieke telling van cliënten die ondersteuning ontvangen vanuit het lokale team binnen het kader van de Jeugdwet.
Cliënten Wmo	Unieke telling van cliënten die ondersteuning ontvangen vanuit het lokale team binnen het kader van de Wmo.
Cliënten Participatiewet	Unieke telling van cliënten die ondersteuning ontvangen vanuit het lokale team binnen het kader van de Participatiewet.
Cliënten overig	Unieke telling van cliënten die buiten bovenstaande wettelijke kaders ondersteuning ontvangen vanuit het lokale team.

Onderdeel 3. Kenmerken van lokale teams

Type lokaal team

Categorie	Toelichting
Toegang	Het lokale team fungeert primair als toegangspoort tot zorg en ondersteuning.
Integraal	Het lokale team biedt zelf brede ondersteuning op meerdere leefgebieden.

Categorie	Toelichting
Regiegericht	Het lokale team voert regie op trajecten, maar biedt ondersteuning niet zelf aan.

Rol in trajecten

Categorie	Toelichting
Zelf uitvoeren	Het lokale team voert de ondersteuning zelf uit.
Doorverwijzen	Het lokale team verwijst cliënten door naar andere aanbieders.
Combinatie	Het lokale team combineert eigen uitvoering met doorverwijzing.

Organisatorische positionering

Categorie	Toelichting
Gemeente	Het lokale team is organisatorisch onderdeel van de gemeente.
Uitbesteed	Het lokale team is ondergebracht bij een externe organisatie.
Samenwerkingsverband	Het lokale team functioneert vanuit een samenwerking tussen meerdere organisaties.

Onderdeel 4. Registratiewijze

Wie registreert?

Categorie	Toelichting
Professional	De betrokken professional registreert zelf.
Administratie	Een administratief medewerker verzorgt de registratie.
Aanbieder	Een externe aanbieder registreert namens het lokale team.

Wijze van registreren

Categorie	Toelichting
Doorlopend bijwerken	Registratie vindt gedurende het gehele traject plaats.
Momentopname	Registratie vindt plaats op vooraf vastgestelde momenten.
Afsluitend	Registratie vindt voornamelijk plaats bij beëindiging van het traject.

Onderdeel 5. Dossierlogica

De onderstaande vragen zijn opgenomen om beter inzicht te krijgen in verschillen in registratiepraktijken tussen lokale teams.

Variabele	Toelichting
Wanneer wordt een dossier afgesloten?	Beschrijving van de criteria die leiden tot formele afsluiting van een dossier.
Wanneer start een nieuw dossier in plaats van voortzetting van een bestaand dossier?	Beschrijving van de wijze waarop lokale teams onderscheid maken tussen een nieuw traject en een vervolgtraject.

Toetsingsvragen

De contextuitvraag is bedoeld als eerste voorstel voor verdere ontwikkeling van landelijke beleidsinformatie. De volgende vragen staan centraal bij de verdere toetsing:

1. Zijn de voorgestelde variabelen herkenbaar en uitvoerbaar binnen de praktijk van lokale teams?
2. Ontbreken er contextvariabelen die noodzakelijk zijn voor betekenisvolle interpretatie van beleidsinformatie?
3. Zijn de voorgestelde categorieën voldoende duidelijk en onderling onderscheidend?
4. Sluit de uitvraag voldoende aan bij bestaande registratiesystemen en werkprocessen?

BIJLAGE C – Verantwoording werksessies en totstandkoming van de concept-uitvragen

Doel van de werksessies

De werksessies vormden een belangrijk onderdeel van deze verkenning. Zij hadden niet tot doel om landelijke afspraken of standaarden vast te stellen, maar om de concept-uitvragen en conceptdefinities te toetsen aan de uitvoeringspraktijk van lokale teams.

Centraal stonden drie vragen:

- Welke gegevens registreren lokale teams in de praktijk?
- Welke verschillen bestaan tussen registratiepraktijken en hoe beïnvloeden deze de vergelijkbaarheid van landelijke beleidsinformatie?
- Welke gegevens en definities zijn voldoende herkenbaar, uitvoerbaar en beleidsmatig relevant om verder uit te werken voor een landelijke gegevensuitvraag?

De werksessies bouwden voort op de oorspronkelijke opdracht en de eerste concept-uitvragen die voorafgaand aan de bijeenkomsten waren opgesteld. De uitkomsten zijn gedurende het traject besproken met VWS, CBS, VNG en de Associatie Wijkteams en verwerkt in de uiteindelijke concept-uitvragen en conceptdefinities.

Betrokken organisaties

Aan de werksessies namen vertegenwoordigers deel van:

- DelftSupport
- WIJ Eindhoven
- Sociaal Team Houten
- Mooi Sociaal/ MEEVivenz
- CJG Noord-Veluwe

Daarnaast vond gedurende het traject afstemming plaats met vertegenwoordigers van:

- Ministerie van VWS
- CBS
- VNG
- Associatie Wijkteams

Hierdoor zijn zowel de landelijke informatiebehoefte als de uitvoeringspraktijk betrokken bij de ontwikkeling van de concept-uitvragen.

Opzet van de werksessies

De werksessies zijn vooraf ontworpen rondom drie opeenvolgende onderwerpen.

1. Organisatie van lokale teams

Eerst is verkend hoe lokale teams zijn ingericht, welke rollen binnen teams bestaan en waar verantwoordelijkheden voor registratie liggen.
Doel hiervan was niet om organisaties met elkaar te vergelijken, maar om inzicht te krijgen in kenmerken die van invloed kunnen zijn op landelijke beleidsinformatie.

2. Dossierverloop en registratiemomenten

Vervolgens is aan de hand van herkenbare casussen besproken wanneer registraties plaatsvinden, welke gegevens worden vastgelegd en welke verschillen hierin bestaan tussen organisaties.

Hierbij is specifiek gekeken naar momenten zoals:

- Aanmelding;
- Intake;
- Start ondersteuning;
- Verwijzing;
- Afsluiting;
- Heropening van dossiers.

Hieruit bleek dat dezelfde begrippen in verschillende organisaties niet altijd hetzelfde betekenen. Dit vormde een belangrijke aanleiding om werkbare conceptdefinities uit te werken.

3. Registratiepraktijken

Tot slot is in kaart gebracht welke gegevens daadwerkelijk worden geregistreerd, welke systemen hiervoor worden gebruikt en met welk doel gegevens worden vastgelegd.

Daarbij is onderscheid gemaakt tussen registratie ten behoeve van:

- Uitvoering;
- Verantwoording;
- Kwaliteitsverbetering;
- Beleidsinformatie;
- Wettelijke verplichtingen.

Ook is besproken welke informatie momenteel ontbreekt voor landelijke beleidsinformatie.

Belangrijkste inzichten uit de werksessies

De werksessies hebben geleid tot een aantal terugkerende inzichten die richtinggevend zijn geweest voor de verdere ontwikkeling van de concept-uitvragen.

1. Contextinformatie is noodzakelijk

Hoewel veel cliëntgegevens vergelijkbaar lijken, bleek dat verschillen in organisatie, wettelijke taken en positionering grote invloed hebben op de betekenis van cijfers. Daarom is besloten een afzonderlijke contextuitvraag te ontwikkelen.

2. Definities vragen om bewuste keuzes

Begrippen als dossierstart, ondersteuning, afsluiting en casusregie blijken in de praktijk verschillend te worden gebruikt.

In plaats van volledige standaardisatie is gekozen voor werkbare conceptdefinities die voldoende ruimte laten voor lokale verschillen, maar tegelijkertijd bijdragen aan landelijke vergelijkbaarheid.

3. Niet alle ondersteuning wordt geregistreerd

De werksessies maakten duidelijk dat activiteiten binnen de sociale basis, preventie, informatie en advies en netwerkversterking slechts beperkt of niet structureel worden geregistreerd.
Daardoor bieden reguliere cliëntregistraties geen volledig beeld van de inzet van lokale teams.

4. Niet-dossiergebonden ondersteuning

Tijdens de werksessies is expliciet verkend hoe ook niet-dossiergebonden ondersteuning beter zichtbaar zou kunnen worden.

Daarbij zijn onder andere de volgende richtingen besproken:

- Geaggregeerde registratie van preventieve activiteiten;
- Periodieke uitvragen onder lokale teams;
- Registratie van inzet binnen de sociale basis;
- Outcome- en impactinformatie;
- Koppeling met wijk- en gebiedsinformatie.

De gezamenlijke conclusie was dat deze onderwerpen beleidsmatig relevant zijn, maar dat hiervoor op dit moment nog geen werkbare en landelijk toepasbare registratiemethode beschikbaar is. Verdere ontwikkeling vraagt daarom om aanvullende keuzes over doel, definities en uitvoerbaarheid.

Van praktijk naar concept-uitvragen

De concept-uitvragen zijn gedurende het traject meerdere malen aangepast op basis van de werksessies en de afstemming met VWS, CBS, VNG en de Associatie Wijkteams.

Dit heeft onder andere geleid tot:

Inzicht uit de praktijk	Doorwerking in de concept-uitvragen
Grote verschillen tussen lokale teams	Ontwikkeling van een afzonderlijke contextuitvraag

Inzicht uit de praktijk	Doorwerking in de concept-uitvragen
Verschillende definities van dossierstart en afsluiting	Uitwerking van werkbare conceptdefinities
Niet alle gegevens zijn beleidsmatig relevant	Vereenvoudiging van de gegevensuitvraag
Registratielast moet beperkt blijven	Schrappen en samenvoegen van registratievelden
Niet-dossiergebonden ondersteuning vraagt andere informatie	Verkenning van alternatieve vormen van beleidsinformatie